

*Кваліфікаційна робота
на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти*

**ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кравець Ольги Антонівни

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор

Кулик Євген Володимирович

Актуальність дослідження

Нині в усьому світі переглядаються, оновлюються стандарти та технології педагогічної професійної освіти і підготовки спеціалістів.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій в ХХІ сторіччі зробив актуальною проблему модернізації системи освіти. В Україні суть такої модернізації найбільше відбилася в Концепції розвитку дистанційної освіти, яка завдяки такому глобальному явищу, як Інтернет, охоплює широкі шари суспільства та стає найважливішим фактором його розвитку.

Мета дослідження

Обґрунтувати використання технології
«випереджаючого навчання»
під час викладання навчальних дисциплін у педагогічних
закладах вищої освіти в умовах дистанційної освіти.

Завдання дослідження

- 1) розкрити стан та перспективи впровадження дистанційної форми навчання в закладах вищої освіти на основі вивчення наукових джерел та передового педагогічного досвіду;
- 2) дослідити засоби застосування дистанційної освіти у навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців легкої промисловості;
- 3) проаналізувати методику «випереджаючого навчання» як одну з сучасних освітніх технологій та перспективи її застосування під час вивчення спеціальних дисциплін;
- 4) розробити та експериментально перевірити навчально-методичне забезпечення процесу застосування технології «випереджаючого навчання» при вивченні спеціальних дисциплін.

Об'єкт дослідження

освітній процес
підготовки майбутніх викладачів професійної освіти в умовах
дистанційного навчання.

Предмет дослідження

запровадження
технології «випереджаючого навчання» у процес підготовки
майбутніх викладачів професійної освіти в умовах дистанційного
навчання.

Методи дослідження

- теоретичні: аналіз тенденцій освітніх технологій сучасності, синтез психолого-педагогічної та спеціальної методичної літератури за темою дослідження, узагальнення передового досвіду вчених-педагогів у використанні дистанційної освіти;
- емпіричні методи
(спостереження, бесіда, анкетування, самооцінювання).

РОЗДІЛ 1.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО
НАВЧАННЯ У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

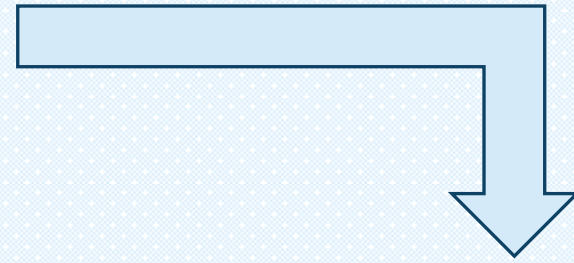
Випереджаюче навчання (англ. flippedclassroom) – принцип навчання, згідно з яким основне засвоєння нового матеріалу учнями відбувається вдома, а час аудиторної роботи відводиться на виконання завдань, виконання вправ, проведення лабораторних і практичних досліджень, індивідуальні консультації вчителя.

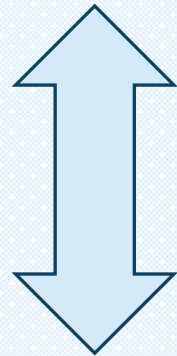
Цей принцип був запропонований вперше Джонатаном Бергманом та Аароном Самсом учням Вудландської школи у штаті Колорадо (США) у 2007 році.

Немає єдиної моделі випереджаючого навчання – цей термін широко використовується для опису майже будь-якої навчальної структури, заснованої на перегляді записаних лекцій та їх обговоренні безпосередньо в класі.

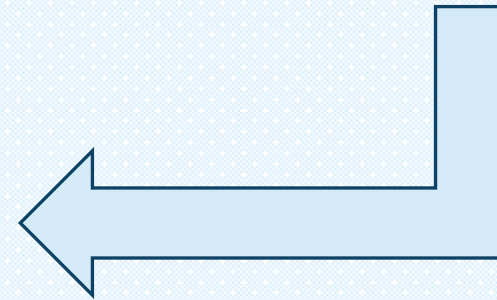
Перевернуте навчання передбачає зміну ролі вчителів, які відмовляються від своїх передових позицій на користь більш тісної співпраці та спільного внеску в навчальний процес.

Учитель може вести дискусії або перетворити клас на студію, де учні створюють, співпрацюють і практикують те, що вони навчилися на відеоуроках і поза класом.

Супутні зміни торкаються і ролей учнів, багато з яких звикли бути пасивними учасниками навчального процесу, представленого їм у готовому вигляді.

Наведемо приклад реалізації даної технології при проведенні практичного заняття з теми «Розробка серії ескізів моделей одягу за мотивами історичного костюма».

Студентам, готуючись до практичного заняття, потрібно самостійно опрацювати ілюстрації народного костюма та обрати зображення моделей одягу

Наступним етапом заняття є виконання натурних зарисовок з творчого джерела. Студенти виявляють силует та формотворчі чинники, а потім піддають джерело перетворенню від натурних зарисовок до форм костюма.

Основне завдання цього етапу – збереження образно-асоціативного зв'язку з джерелом творчості

Практичні вправи - виконання логічних рядів після проведеної трансформації творчого джерела, перехід до конкретного використання ідей, здійснений у процесі трансформації та створення ескізів одягу на основі творчих джерел

Висновки до першого розділу

У випереджаючому навчанні студент засвоює новий матеріал вдома, аудиторна робота відводиться на розвиток практичних навичок, закріплення теоретичних знань та індивідуальні консультації. Викладач самостійно визначає зміст та напрями розвитку, вивчення теми і презентує це студенту на онлайн платформі.

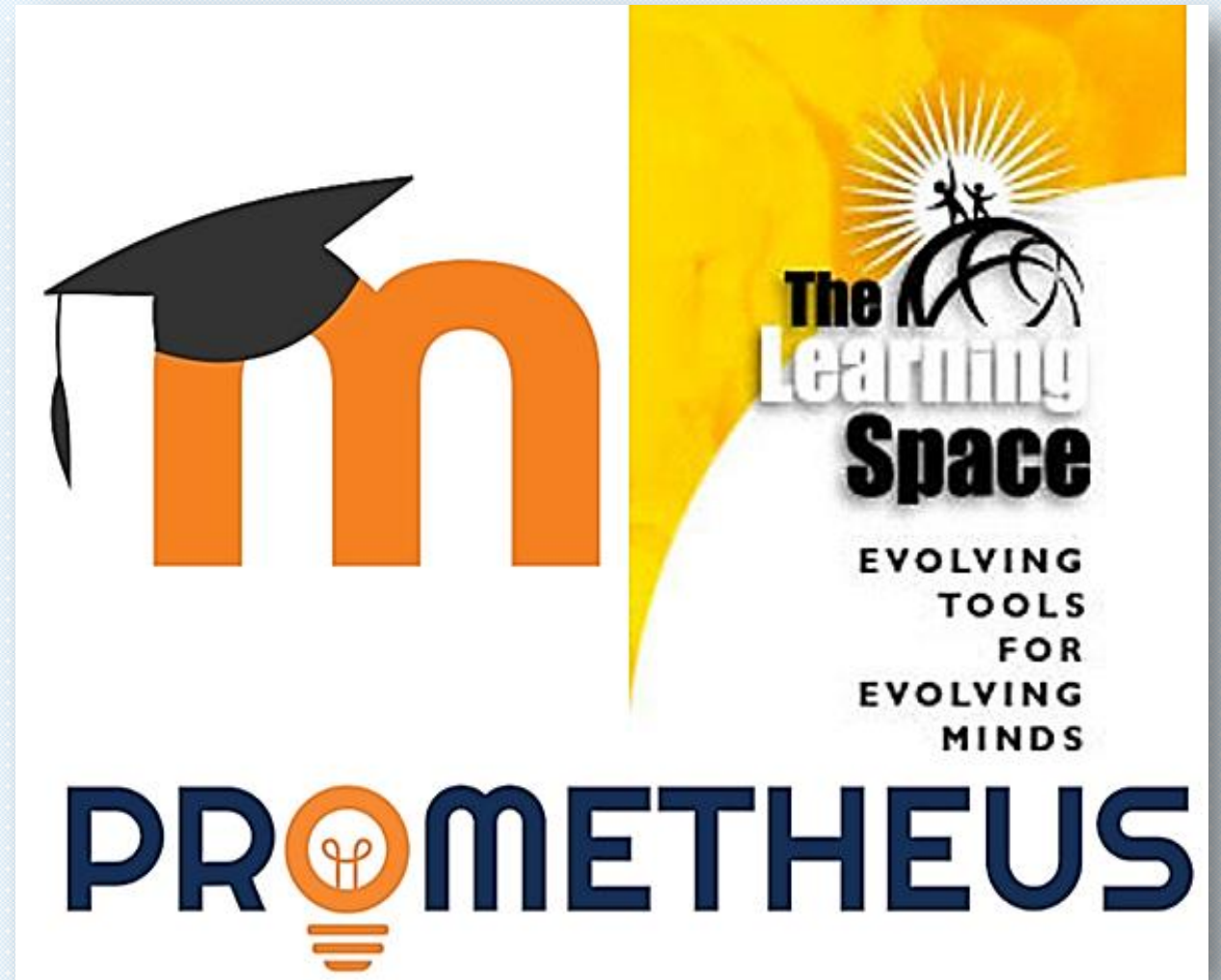
Основною перевагою технології є активізація пізнавальної діяльності студентів.

Технологія «випереджаючого навчання» позитивно зарекомендувала себе при викладанні дисциплін, які можна добре проілюструвати, тому застосовувалася під час викладання навчальної дисципліни «Дизайн-практикум з конструювання та моделювання одягу».

РОЗДІЛ 2.

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ
ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У
ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Одним із важливих стратегічних напрямків реформування системи освіти України є активне використання інформаційно-комунікаційних технологій, для розвитку якісної дистанційної освіти необхідно зосередитися на вивченні використання платформ дистанційного навчання, без яких практично неможливо організувати дистанційне навчання. Вибір платформ – це дуже важливий крок, який у майбутньому забезпечить комфортну роботу всім, хто бере участь у навчальному процесі.

У процесі використання дистанційної освіти форми навчання різних типів прийматимуть нові форми організації, такі як, самостійне опрацювання навчальних матеріалів, що зберігаються на електронних носіях; самостійна робота з електронними навчальними програмами; групові он-лайн дискусії із задіянням комунікаційного програмного забезпечення; пересилання електронних звітів про етапи навчання засобами мережі Інтернет, що також, у більшості випадків, потребує додаткових умінь та навичок викладача.

Провівши порівняльний аналіз програмного забезпечення кількох систем дистанційного навчання, можна зробити висновок про те, що переваг є більше ніж недоліків.

Недоліками цих систем визначено відсутність засобів тестування, які можуть бути вставлені в навчальні Web-сторінки; значна корпоративна солідарність у студентів, було помічено випадки шахрайства, і тому доцільно проводити скорочене тестування в присутності викладача; висока вартість, відсутність власних інструментів для розробки курсів.

Висновки до другого розділу

Відповідно до реалізації плану навчального процесу, усі лекційні, консультаційні та семінарські заняття можуть проводитися зі студентами (учнями, слухачами) дистанційно, при підключенні у синхронному або асинхронному режимах.

У процесі організації дистанційного навчання слід розуміти важливість якісного науково-методичне забезпечення.

Сучасний спектр інформаційних технологій значно розширює можливості розвитку творчого потенціалу вчителя. До найпопулярніших систем дистанційного навчання можна віднести: Moodle, «Прометей», Lotus Learning Space, «Віртуальний Університет».

РОЗДІЛ 3.

ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА
ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ
ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
«ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО НАВЧАННЯ» В
ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ

Експериментальна робота здійснювалася упродовж 2021-2022 та 2022-2023 навчальних років на базі Полтавського національного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка, в процесі підготовки майбутніх викладачів закладів професійної освіти галузі легкої промисловості, що забезпечило можливість впровадження технології «випереджаючого навчання» в умовах дистанційної освіти.

№	Види та завдання експерименту	Кількість учасників	
		Контрольна група	Експериментальна група
1	Констатувальний експеримент (дослідження традиційної методики навчання)	12	14
2	Формувальний експеримент (впровадження технології «перевернутого навчання» на заняттях)	-	14
Кількість учнів		12	14
Всього учнів		26	

Суттєвість різниці між рівнями вияву пізнавальної активності та самостійної навчальної діяльності студентів у експериментальних і контрольних групах була підставою для прийняття рішення, що застосування технології «випереджаючого навчання» в умовах дистанційної освіти є ефективною в процесі підготовки майбутніх викладачів закладів професійної освіти.

Результати впровадження експериментальної роботи								
Рівень	Контрольна група до експерименту		Експериментальна група до експерименту		Контрольна група після експерименту		Експериментальна група після експерименту	
	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%
Низький	4	33	5	36	3	25	3	21
Середній	6	50	6	43	7	58	7	50
Високий	2	17	3	21	2	17	4	29
Усього	12	100	14	100	12	100	14	100

Висновки до третього розділу

Обґрунтовано і розроблено алгоритм побудови експерименту, що дозволяє здійснювати дослідження ефективності впровадження технології «перевернутого навчання» у навчальний процес підготовки фахівців під час вивчення матеріалознавства швейних виробів.

Результати констатувального етапу експерименту засвідчили недостатню ефективність традиційних методичних систем навчання матеріалознавству швейних виробів. Аналіз результатів формувального експерименту показав, що в кінці навчання спостерігалось зростання показників в учнів, які здійснювали навчання із застосуванням сучасних технологій, зокрема «перевернутого навчання» та елементів дистанційного навчання.

Загальні висновки

1. Впровадження дистанційної форми навчання передбачає зміну традиційної системи навчання та підбір більш ефективних сучасних методів та технологій навчання. Головною перевагою дистанційної освіти є підвищення мотивації студентів до навчання, формування здатності до само мотивації. самоосвіти та отримання професійної освіти людям, які працюють.

2. Основною формою організації навчального процесу за дистанційною формою є самостійна робота. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

3. Пасивне прослуховування лекцій відходить у минуле, на зміну приходить концепція «випереджаючого навчання». Суть концепції полягає у тому, що домашнє завдання – це перегляд відеороликів, у яких пояснюється матеріал та показується, як виконати практичні завдання. Така методика буде ефективною при викладанні дисциплін, що передбачають застосування засобів візуалізації.

4. Дослідження є теоретичним аспектом того, як можна реалізувати технологію «випереджаючого навчання» в умовах дистанційної освіти під час вивчення спеціальних дисциплін, на прикладі «Матеріалознавства швейних виробів» та «Дизайн-практикум з конструювання та моделювання одягу».

Кваліфікаційна робота

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

**ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИПЕРЕДЖАЮЧОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ
ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кравець Ольги Антонівни

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор

Кулик Євген Володимирович